অনিৰ্বাণ দত্তৰ কবিতা

গছ

আটাইতকৈ যদি বেছি হিংসা ভোগ কৰিছে
তেনে সেয়া গছে।

ফল-ফুল ডাল-পাত
লাগ বুলিলেই কাটি-ছিঙি নিয়াৰ পাছত
যদি মন গ'লেই কাৰোবাৰ গুৰি কাটি
গিৰাই দিয়া হৈছে
তেনে সেইজোপা গছ।

পথ বহলোৱাৰ নামত
ঘৰ বন্ধোৱাৰ নামত
কাঠ-শৰীৰ বেছি ধন ঘটাৰ নামত
নিদাৰুণভাবে বগৰাই দিয়া হৈছে গছক।

আপুনি নিৰ্যাতিত বুলি মিছাতেই কিয় কান্দে
কান্দিব লাগে যদি কান্দক গছে
অস্তিত্বৰ সংকট বুলি মিছাতে কিয় বিদ্ৰোহ কৰে
কৰে যদি কৰক গছে।

আপোনাৰ বাবে নিৰাপদ ঠাই
নগৰ চহৰ গাঁও আছে
গছৰ বাবে ক'ত?
দুৰ্গম পৰ্বতৰ মাজতো সুৰক্ষা নাই গছৰ।

অথচ, অৰণ্য-গৃহত গছে
আতিথ্য কাক দিয়া নাই?

গছৰ বদান্যতাত আপুনি মানুহ
মানুহ হৈ আছে
চৰাই চৰাই
বাঘ বাঘ
মাছ মাছ
বিনিময়ত গছেচোন কাকো একো বিচৰা নাই ।

কাকো একো নিবিচাৰে
কাৰো চোতাল নগচকে
কাকো বিধিপথালি নিদিয়ে
কাকো কটু কথা নকয়
বৰং সকলোকে লালন-পালন কৰে
আনকি মৰাৰ পাছতো
শৰীৰ দান কৰে– তেৱেঁই গছ ।
ইচ্ছা কৰিলে মানুহ গছ হ'ব পাৰেনে?

কটা যোৱাৰ পাছতো
গুৰিতে গজালি মেলা
পৰোপকাৰী আৰু অত্যন্ত অমায়িক গছবোৰ
আসুৰিক মানুহ নহয়
সিহঁতক তুলি ধৰিবলৈ
অলপো আতংকিত হ'ব নালাগে।